

STŘEDNÍ ŠKOLA A ZÁKLADNÍ ŠKOLA TIŠNOV, příspěvková organizace

nám. Míru 22, Tiznov, 666 25

☎: +420 549 410 077, +420 739 225 093, 🌐 www.skolatisnov.cz; 📧 reditel@skolatisnov.cz; dat. schránka: fngwcdn
I : 00053198, DI : CZ00053198

Minimální preventivní program Z^{TM}

S^{TM}a Z^{TM}Ti-nov,

příspěvková organizace

nám. Míru 22

666 25

školní rok 2024 / 2025

Vypracovala: V. Černochová

Obsah

1	Základní údaje o škole	4
2	Úvod	5
3	Vstupní informace	5
3.1	Charakteristika regionu a školy	5
3.2	Mapování situace z hlediska rizikového chování	6
3.3	Informa ní zdroje	7
4	Minimální preventivní program	7
4.1	Vyty ení rizikového chování	7
4.2	Cílové skupiny	8
4.3	Cíle prevence na škole	8
4.4	ízení a realizace preventivních aktivit	9
4.5	Metody a formy práce	12
4.6	Tým, jeho vzd lávání a supervize	12
5	Primární prevence v rámci výuky předmětů	13
6	Začlenění prevence rizikového chování do výuky	15
6.1	Poufíté metody	15
6.2	Hlavní zásady realizace	15
7	Specifické cílové skupiny – tematické bloky	16
7.1	Moje p edstavy o drogách	16
7.2	Jak chránit sám sebe	16
7.3	Já a mé vztahy	17
7.4	Zdravý flivotní styl	18
8	Harmonogram minimálního preventivního programu	21
8.1	Podzim	21
8.2	Zima	22
8.3	Jaro	22
8.4	Léto	23
9	Nadstavbové aktivity v rámci školy	23
10	Volnočasové aktivity	25

11	Informování rodičů	25
12	Důležité kontakty v regionu	25
13	Materiální zázemí školy	27

1 Základní údaje o škole

Název a adresa školy	Škola ZŠ Tišnov, příspěvková organizace, nám. Míru 22, 666 25 Tišnov
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Ředitel	Mgr. Dana Stašková
Telefon	725 557 648
E-mail	reditel@skolatisnov.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Vladimíra Černochová
Telefon	725557640
E-mail	cernochova@skolatisnov.cz
Konzultační hodiny	po telefonické domluvě

Výchovný poradce	Mgr. Marcela Příkrýlová
Telefon	725557691
Email	prikrylova@skolatisnov.cz
Konzultační hodiny	po telefonické domluvě

Školní psycholog	Mgr. Alena Šešulková
Telefon	724753437
Email	sesulkova@skolatisnov.cz
Konzultační hodiny	úterek, pátek po telefonické domluvě

Rodiče mohou využít služeb ŠMP, VP kdykoli po telefonické domluvě.

Použitá terminologie a zkratky:

MPP - Minimální preventivní program

ŠMP - Školní metodik prevence

PP - Primární prevence

PPP - Pedagogicko-psychologická poradna

OSPOD - Odbor sociální a právní ochrany dětí

NNO - Nestátní nezisková organizace

OMP - Okresní metodik prevence

2 Úvod

Nárůst rizikového chování v etn zneužívání návykových látek se týká i populace mládeže a d tí –kolního v ku. D tí nav–t vující Z^{TM}pat í k nejohrožen j–í skupin . Je tedy d lefité zahájit primární prevenci práv v dob základní –kolní docházky a poskytnout flák m pot ebné informace formou, která je p im - ená jejich v ku.

Z tohoto dvodu i na-e –kola p ipravuje a realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování v etn primární prevence užívání návykových látek, do kterého je zahrnuto co nejvíce spolupracujících subjekt .

Minimální preventivní program vychází z Metodického pokynu ministra –kolství, mládeže a t lovýchovy k prevenci sociáln patologických jev u d tí a mládeže a opírá se o Metodická doporu ení k primární prevenci rizikového chování u d tí, flák a student ve –kolách a –kolských za ízeních (j.: 21291/2010-28)

Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit. Program je nejmén jednou ro n vyhodnocován, sleduje se ú innost a pr b h.

Cílem minimálního preventivního programu je p edev–ím snížení zájmu flák o návykové látky a zvý-e ní jejich odolnosti v í sociáln patologickým jev m. Ve spolupráci s rodi i pak formovat takovou osobnost fláka, která si bude vážit svého zdraví, bude um t nakládat se svým volným ásem a zvládat základní sociální dovednosti.

3 Vstupní informace

3.1 Charakteristika regionu a –koly

M sto Ti-nov, kde se nachází na-e –kola, pat í do okresu Brno-venkov. Leží v podh í eskomoravské vrchoviny v údolí eky Svratky. V Ti-nov a jeho okolí se nachází mnohoství historických památek a turisticky atraktivních míst. M sto je charakteristické malým pr myslem, a tím i men–ím po tem pracovních p íležitostí, takže jeho v t–ina ekonomicky aktivních obyvatel za prací dojíždí.

Škola stojí v centrální části města. Areál školy se nachází přímo ve starobylém centru Tišnova na náměstí Míru.

Jedná se o Školu Zlínském územím zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Základní škola a Střední škola připravuje své studenty na budoucí povolání v oboru opravář, automechanik, elektrikář, ošetřovatel ve zdravotnictví a maturitu na Technickém lyceu.

Základní škola vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Školou navštěvuje 50 žáků ve věku 7 do 16 let. Na I. stupni je 31 žáků a 19 žáků navštěvuje II. stupeň. Z tohoto počtu má 6 dětí na ústavní výchovu a dochází do školy denně z DD Tišnov. Jsme spádovou oblastí pro žáky, kteří docházejí z Tišnova nebo dojíždí z přilehlých obcí.

Na škole jsou dva typy škol: 1. Základní škola

2. Základní škola speciální

Pracujeme podle vzdělávacích programů :

Školní vzdělávací program Školní to půjde lépe oš Uíme se s úspěchem zpracovaný dle RVP ZV, č.j. 342/2021

Školní vzdělávací program Školní to půjde lépe o šUení na míru zpracovaný dle RVP ZVŠ, 1. díl, č.j. 694/2013

Školní vzdělávací program Školní to půjde lépe o šUíme se pro život zpracovaný dle RVP ZVŠ, 2. díl, č.j. 344/2021

Celý výchovný vzdělávací proces je založen na velmi individuálním přístupu k žákovi, na jeho možnostech, schopnostech, s respektováním odlišností, které si dítě přineslo ze svého sociálního prostředí.

Pedagogický plně kvalifikovaný sbor tvoří 14 učitelů s vysokoškolským vzděláním v oblasti speciální pedagogiky a 9 asistentů pedagoga.

Ve škole existují prostory, kde je možno předpokládat výskyt rizikového chování u žáků, především v prostorách sociálního zařízení a v přilehlém okolí školy.

3.2 Mapování situace z hlediska rizikového chování

Úroveň rizikového chování žáků na škole je zjišťována průběžně, práci učitelů a učitelů ostatních předmětů, podmínkami dětí.

3.3 Informa ní zdroje

- Informace od OMP.
- Informace získané z odborných seminářů a pracovních setkání TOMP.
- Internetové stránky zaměřené na oblast rizikového chování.
- Knihy, letáky zaměřené na oblast rizikového chování
- Poznatky získané na základě vlastního šetření.
- Informace získané od pracovníků a řádkářů.
- Informace získané od školních metodiků prevence z jiných škol v regionu.
- DVD, zaměřené na oblast rizikového chování.
- Informace z médií.

4 Minimální preventivní program

4.1 Vytyčení rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v populaci národů je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování řádkářů :

- záškoláctví
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus,
- kriminalita, delikvence,
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky (OPL)
- onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek,
- závislost na politickém a náboženském extremismu,
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání
- ohrožování mravní výchovy mládeže

- sebepo–kozování
- poruch p íjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

4.2 Cílové skupiny

Hlavní cílovou skupinu tvo í *fláci 1. - 9. ro níku* základní –koly, se zvlá–tním p íhlédnutím k d tem s LMP, STMP, d tem ze sociáln í slab–ího a málo podn tného rodinného prost edí, d tem jiných národností, d tem s nedostate ným prosp chem a s n kterými typy specifických vývojových poruch chování.

Pedagogové jako jeden tým, se zvlá–tním p íhlédnutím k za ínajícím pedagog m a pedagog m bez odborné kvalifikace i asistent m pedagoga.

Rodi e d tí nav–t vujících na–í –kolu. Zvlá–tní pozornost je v nována skupinám rodi í t íd, kde se vyskytly n které negativní jevy a rodinám, se kterými spolupracuje OSPOD nebo kurátor.

Vychovatelé jsou pr b fln í informování o prosp chu i chování sv enc , o v–ech aktivitách po ádaných –kolou i nabídkou mimo–kolních ínností. V asná a tém íkaždodenní informovanost je velmi dobrou prevencí.

Ostatní pracovníci –koly jsou nedílnou sou ástí výchovn í vzd ílavacího procesu a svým p ístupem, osobním p íkladem pomáhají d tem s ÚV snadn í p ekonat odlou ení od rodin.

4.3 Cíle prevence na –kole

Dlouhodobým cílem prevence na –kole je ve spolupráci s rodi í a ostatními institucemi formovat osobnost fláka, která je s ohledem na sv í v í schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat jí, ptát se a ínit správná rozhodnutí. Osobnost, která si bude váflit svého zdraví, bude si um t zorganizovat sv í vlastní volný ías a bude um t zvládat sociální dovednosti.

Výchovné úsilí –koly je vést k takovému p ísobení na fláky, aby v nich byly upevn ny pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou v krizových situacích p íjmout nejvhodn í í e–ení.

Prohlubovat komunika ní dovednosti mezi u ítelem, rodi í a flákem, posilování sebev domí, sebeúcty a vzájemné úcty, e–ení konflikt í a p íkonávání p íekáfek.

Vytvá et podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovník í a ostatních zam stnanc í –koly k problematice prevence rizikového chování.

St íedn í dobré cíle:

- 1) zajistit pravidelnou práci s ídním kolektivem (ídní u íitel, TÍMP, externí odborník),
- 2) podporovat vzájemnou ínnost flák

- 3) pravidelné neformální setkávání pedagog
- 4) podporovat u rodičů zájem o děti ve škole
- 5) prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků
- 6) zavést pravidelné a efektivní třídnické chvílky za účelem stálého a včasného monitorování nálad ve třídách, zjištění problémů ke řešení
- 7) v případě náhle vzniklých situací ve škole i závažných událostí prezentovaných v médiích okamžitě reagovat v hodinách a diskutovat, vyjadřovat postoje

Krátkodobé cíle:

- 1) rozpracovat problematiku primární prevence rizikového chování do jednotlivých podmínek v rámci MPP
- 2) zajistit besedy, profilaktické programy nebo jiné aktivity s OSPOD (kurátorem pro mládež), Policií ČR, PPP s tématy prevence rizikového chování
- 3) zajistit spolupráci se střediskem volného času Inspiro Tišnov a nízkoprahovým zařízením pro děti a mládež Klubem čas
- 4) zapojovat děti do aktivit školy
- 5) podporovat aktivity zaměřené na vhodné využití volného času dětí
- 6) řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování
- 7) zajistit prokolení učitelů v oblasti prevence rizikového chování,
- 8) vytvořit další prezentace, které by usnadnily realizaci MPP ve vhodných hodinách
- 9) zajistit pro rodiče a pedagogické pracovníky informační materiály k problematice rizikového chování, obohatit učitelskou knihovnu o další tituly s problematikou PP

4.4 řízení a realizace preventivních aktivit

účel školy

Vytváří podmínky pro předcházení vzniku rizikového chování zejména:

- zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování,
- koordinací tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním Minimálního preventivního programu a začleněním školního preventivního programu do osnov a učebních plánů školního vzdělávacího programu školy,

- řešení aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole,
- jmenováním školním metodikem prevence pedagogického pracovníka, který má pro výkon této funkce odborné předpoklady, předpokladem mu umožní studium k výkonu specializovaných funkcí v oblasti prevence rizikového chování,
- zajistit podmínky pro systematické další vzdělávání školního metodika v oblasti specifické primární prevence
- podporou týmové spolupráce školního metodika, výchovného poradce, učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování Minimálního preventivního programu,
- spoluprací s metodikem prevence v PPP a s krajským školským koordinátorem prevence
- podporou aktivit působících na úrovni obecního úřadu zaměřených na využívání volného času dětí se zájmem o jejich zájmy a jejich možnostem a spolupráci se zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

Školní metodik prevence

1) Metodické a koordinátorské funkce

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškození a dalších sociálně patologických jevů.
- Metodické vedení funkcí pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s těmito kolektivy apod.).
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování
- Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovníky (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence rizikového chování.
- Spolupráce s vedením školy při kontaktování odpovídajícího odborného pracovníka a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.

- Ve spolupráci s výchovným poradcem shromáždění odborných zpráv a informací o fláčkách v poradenské péči i specializovaných poradenských zařízeních v rámci prevence rizikového chování v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

2) Informační činnosti

- Zajištění a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

3) Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientace fláček s rizikem či projevy rizikového chování; zajištění péče a odpovídajícího odborného pracovníka (ve spolupráci s těmi učiteli).
- Spolupráce s těmi učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých fláček a jejich participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
- Ve spolupráci s výchovným poradcem řešení podmínek pro integraci fláček se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto fláčkám školou a specializovanými školskými zařízeními.

Těmi učiteli (ve vztahu k primární prevenci):

- Spolupracuje se školním metodikem prevence na zachycování varovných signálů, podílí se na realizaci Minimálního preventivního programu a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě.
- Jedenkrát měsíčně zařadí do výuky třídnickou hodinu
- Motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem a dbá na jejich důsledné dodržování (vytváření otevřené bezpečné atmosféry a pozitivního sociálního klimatu ve třídě); podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi fláčkami třídy.

- Zprostředkovává komunikaci s ostatními členy pedagogického sboru a je garantem spolupráce –koly se zákonnými zástupci třídy.
- Získává a udržuje si pohled o osobnostních zvláštěnostech třídy a o jejich rodinném zázemí.

Pedagogové

Využívají se v rámci výuky rozvoji kompetencí třídy v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod TWP –koly. Na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhuje opatření aj.

4.5 Metody a formy práce

V rámci výuky budou kromě tradičních metod práce využívány také další metody, které se dosud osvědčily:

- aktivní sociální učení
- výklad (informace)
- individuální metody
- samostatná práce (výtvarné, slohové, referáty)
- přednášky, besedy, výukové programy
- dramatická výchova, sociální hry, hraní rolí, obhajoba názoru, trénování způsoby odmítání nabídky drog, profiltkové programy
- párová, skupinová práce ve třídě apod.

4.6 Tým, jeho vzdělávání a supervize

Základ realizace týmu tvoří –kolní metodik prevence, výchovný poradce a učitel –koly, kteří zajišťují činnost –kolního poradenského pracoviště. Do týmu patří celý kolektiv pedagogů, především v-aktivní učitelé.

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností souvisejících s prevencí rizikového chování spoívá v samostudiu všech učitelů –koly a především –kolního metodika prevence. Pro pedagogy podílející se na realizaci MPP je metodickým pomocníkem –kolní metodik prevence, který pro ně vyhledává nové informace a podněty.

Supervizi nad MPP na –koly zajišťuje okresní metodik prevence, který také metodicky vede TWP.

5 Primární prevence v rámci výuky předmětů

Prevence rizikového chování je součástí T MVP a platných učebních osnov. Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v hodinách:

- občanské výchovy, dějepisu
- chemie, přírodopisu, přírodovědy,
- prvouky, děláním
- vlastivědy, zeměpisu a dějepisu,
- českého jazyka, anglického jazyka,
- výtvarné výchovy a tělesné výchovy,
- výchovy ke zdraví,
- informatiky a počítačové techniky aj.

Různé aspekty preventivního působení jsou mezi předměty koordinovány. Prevenci provádíme i tehdy, když nastane vhodná situace (např. dotazy dětí, schůzka rodičů, problém ve třídě).

Preventivní postupy jsou diferencovány pro: I. a II. stupeň, třídy s rizikovým chováním, novým flákem, tělesně postiženým, integrovaným flákem, apod. Klademe důraz na nácvik odmítání a to ve vhodných hodinách (Pv, Vz, Ov nebo v jakékoli hodině), pokud se vytvoří taková situace, která přirozeně umožní realizaci nácviku odmítání. Ve všech předmětech se snažíme o provázanost a důsledné uplatnění mezi předmětovými vztahy, které se nějakému problému odpovídají, zejména prvky etické a právní výchovy a výchovy ke zdravému životnímu stylu. Další prioritou je podporovat a vytvářet pozitivní vztah ke svému spolužákovi a zodpovědný přístup k životnímu prostředí. Naším mottem je: *š Vážíme si svého zdraví a přemýšlíme, co mně prospívá a co ne!* Úspěšnost ujmeme proflitkové a tělesné aktivity.

Primární prevenci na I. stupni má na starosti především třídní učitel.

Na II. stupni je to záležitostí jak třídního učitele, tak i ostatních pedagogů.

1. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě, děláním, výtvarné výchově a vlastivědě. Při výuce lze využít metod výkladu, předávání informací, samostatné i skupinové práce, dramatickou výchovu, nebo lze využít materiály z primární prevence. Velký prostor nabízí i hodiny tělesné výchovy, slohového výcviku a celkové výchovy.

Po pěti letech by fláci měli být schopni:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- mít základní zdravotní návyky
- chránit se před cizími osobami
- správně si organizovat svůj volný čas
- rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítnout

2. stupeň

Práce na druhém stupni je velmi náročná na koordinaci a provázanost, tak aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáky informacemi. Sdílování informací by mělo probíhat tak, aby probíhající znalosti měly rozvíjející tendenci a výsledky odpovídaly rozumové a vědomkové úrovni žáků. Osvědčilo se probírané téma jen zmiňované téma zaznamenat do archu, který je součástí přílohy v této knize. Tento arch informuje pedagogy o již realizovaných tématech a slouží na konci školního roku k rychlému a přehlednému vyhodnocení a mapování probíraných jevů v rámci PP.

žáci by po absolvování ZTM měli být schopni:

- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organismus
- orientovat se v problematice závislostí
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní centra pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítnout
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
- používat základní sociální dovednosti

6 Za len ní prevence rizikového chování do výuky

D ležitým bodem preventivního plánu je jeho konkrétní za len ní do výuky, do jednotlivých p edm t , cofl napomáhá jeho lep-ímu preventivnímu p sobení, formuje osobnost fláka, zlep-uje sociální klima kolektivu a zlep-uje informovanost flák v oblasti této problematiky a umofl uje tém okamflitou zp t-nou vazbu. Za len ní do výuky povaflujeme za jednu z nejvýznamn j-ích metod prevence. Dá se realizovat ihned podle pot eby, není vázána finan ním limitem, zp tná vazba je okamflitá. V t-ina d tí pochází ze sociáln slab-ího prost edí a tak finan ní moflnosti rodiny i na-eho za ízení siln omezují moflnosti výb ru a objednání certifikovaných program , zam ených na prevenci.

6.1 Pouflité metody

- výklad
- samostatná a skupinová práce
- práce s médii
- projektové vyu ování, výukový program
- vyuffití materiál z oblasti primární prevence
- beseda, p edná-ka
- vyuffití prezentací

6.2 Hlavní zásady realizace

1. informace podáváme p im en v k dít te
2. informace podáváme s p íhlédnutím k vyzálosti dít te
3. nepodce ujeme zku-enosti d tí
4. podáváme pravdivé informace v p im eném rozsahu
5. informace p izp sobíme cílovým skupinám

7 Specifické cílové skupiny o tematické bloky

7.1 Moje představy o drogách

1. o 3. ročník:

Komu mohu důvěřovat.

Co jsou to léky, injekce a pilulky.

Které každodenní věci mohou být nebezpečné.

Kde nacházíme nebezpečné věci

4. o 6. ročník

Jak se moje tělo vyrovnává s látkami, které se do něj dostávají.

Jak poškozuje lidské zdraví alkohol a cigarety.

Pro které lidi sahají po drogách.

Účinky drog na chování člověka - rizika.

7. o 9. ročník

Spolupráce těla a mozku s činností a chováním člověka.

Přesobení závislosti na mezilidské vztahy.

Jak prosadit vlastní názor a nenechat se ovlivnit okolím.

Kdo může být mým vzorem. Pro koho mohu být vzor já?

ZÁKLADNÍ DOVEDNOSTI o povídání, poslouchání, psaní, zkoumání, prezentování vlastních úvah, popisování, předvádění, zvládání tlaku okolí a skupiny, osobní zodpovědnost, hry, vyjádření a obhájení vlastního názoru, hodnocení názorů druhých.

7.2 Jak chránit sám sebe

1. o 3. ročník:

Bezpečná a nebezpečná místa, hry, lidé.

Rozlišení skutečnosti a fantazie.

Jak rozlišit nebezpečnou situaci a jak požádat o pomoc.

Nebezpečí kontaktu s neznámými lidmi.

Odmítnutí nabízené pozornosti (hračky, cukrovinky, cigarety, hračky, neznámé látky).

4. o 6. ročník:

Umíme sestavit seznam nebezpečných objektů a míst.

Vlastní bezpečnost a doprava, kontakty s cizími lidmi.

Jsem svědkem nehody.

Umím odmítnout návykovou látku.

7. - 9. ročník:

Spojujeme své chování s bezpečností.

Umíme se zodpovědnosti za svoji bezpečnost.

Jsme informováni, přátelé nám mohou poskytnout oporu i vyvíjet na nás tlak.

Jsme schopni využívat svých dovedností předem, rozhodovat se a nést následky svého chování

ZÁKLADNÍ DOVEDNOSTI o pozorování, empatie, hry ve třídě, rozhodování, usuzování, zajištění bezpečnosti, diskuze, upevnění pozice v kolektivu

7.3 Já a mé vztahy

1.- 3. ročník:

Vím si rozumím a nerozumím se svými kamarády.

Proč mám rád lidi, proč mají rádi oni mě.

Sebeobvinění, pocit viny.

Budování třídního kolektivu, pozitivních vztahů k vrstevníkům a pedagogům.

4. a 6. ročník

S kým mohu mluvit o svých pocitech a problémech?

Kde hledat pomoc?

Schopnost vyjádřit a obhájit svůj názor v kolektivu.

Schopnost vyjádřit nesouhlas se svými přáteli.

Vzájemná pomoc v kolektivu

7. a 9. ročník:

Jak se vyrovnat se svými pocity a pocity druhých.

Schopnost komunikovat s dospělými o svých problémech.

Nebát se vyjádřit a obhájit svůj názor.

Jak předcházet problémům a vyhnout se problémovým situacím.

ZÁKLADNÍ DOVEDNOSTI o pozorování, schopnost empatie, hry ve třídě, vypořádání se s tlakem okolí, rozhodování, osobní odpovědnost, hra rolí, skupinové dovednosti, porozumění přátelům a následkům.

7.4 Zdravý životní styl

1. - 3. ročník:

Péče o zdraví a kondici.
Zdravá výživa.
Dostatek spánku, relaxace.
Volba kamarád .

4. - 6. ročník:

Získávání dobrých vzor . Vhodná společnost.
Reflexe dne.
Aktivní náplň volného času. Prospěšné zájmy.
Vztahy mezi dívkami a chlapci.
Osobní hygiena dospívajících.
Poruchy příjmu potravy

7. - 9. ročník:

Citový a sexuální život.
Řešení konfliktů .
Nebezpečí stresu.
Partnerství, vztahy, plánované rodičovství, antikoncepce.
Umění sebekontroly, sebeuvědomění, rozvoj osobnosti.
Příprava na zaměstnání.
Sociální výchova, vztah k jiným kulturám a národnostem.
Právní odpovědnost, trestní normy.

ZÁKLADNÍ DOVEDNOSTI - relaxace, aktivní pohyb a účelové zaměřené pohybové činnosti, cvičení představitelství, uvědomit si reálné cíle, schopnost sebehodnocení, schopnost vyrovnávat se s tím, co nelze změnit.

Začlenění prevence rizikového chování do výuky

Občanská výchova:

- domov, rodina, rodinné vztahy, finance rodiny
- chování, postavení jednotlivce ve skupině
- zdravý životní styl
- formování osobnosti

- volný čas a jeho vhodné využití
- problémy rasismu, xenofobie, homofobie

Pracovní využití:

- prevence zneužívání návykových látek
- vztah k příjmu potravy
- sociální vztahy
- zodpovědnost za vlastní zdraví
- vliv návykových látek na bezpečnost práce a pozornost, koncentrace
- tvorba a ochrana životního prostředí
- bezpečnost hygieny práce

Fyzika:

- vlastnosti látek, zejména kofeiny a smrtelné nebezpečí
- nebezpečí úrazu elektrickým proudem

Zeměpis:

- drogy pocházející z Asie a lat. Ameriky
- politické rozdělení světa
- země s největší produkcí a distribucí drog
- možnost zneužití cestovního ruchu k distribuci a šíření drog

Průrodopis:

- rasismus, rasy
- užitkové rostliny, možnost zneužití rostlinných drog
- co organismu neprospívá a naopak
- sexuální výchova, nebezpečí AIDS, přenosné choroby drogově závislých
- prevence pohlavních chorob
- poruchy příjmu potravy

Chemie:

- účinky návykových látek a jejich negativní působení na lidský organismus
- prevence a ochrana při mimořádných událostech
- první pomoc při intoxikaci

Tělesná výchova:

- doping
- zneužití anabolik a jejich vliv na zdraví člověka

- význam a důležitost preventivních prohlídek
- význam pohybu a sportu pro zdravý vývoj dětí a mladistvých
- odbourávání stresu
- relaxační techniky
- nabídka sportovních volnočasových aktivit

Výtvarná výchova:

- vytváření plakátů k dané tematice
- výzdoba třídy, školních chodeb
- vliv kulturního prostředí na školáky
- návštěva galerií, výstav, muzea
- účast ve výtvarných soutěžích

Český jazyk:

- zaměření nad aktuálními událostmi
- diskuse k daným tématům (šikana, rasismus, vztahy mezi lidmi atd.)
- rozvíjení komunikačních schopností a dovedností
- umění naslouchat
- navazování kontaktu
- rozvíjení interpersonálních a intrapersonálních dovedností

Informatika a výpočetní technika:

- využití internetu při získávání pravdivých informací
- smysluplné využití internetu a počítačových her
- nebezpečí kyberšikany
- bezpečná komunikace po internetu
- zneužití informačních technologií

Výchova ke zdraví:

- zdravé stravovací návyky
- životospráva
- zdravý životní styl
- problematika dospívání
- nebezpečí sebepoškození
- prevence civilizačních chorob
- plánované rodičovství

- volba partnera
- domácí násilí, zneuzívání
- pomocné organizace
- první pomoc

Anglický jazyk:

- poznávání a respektování jiných kultur
- xenofobie, antisemitismu
- nové možnosti uplatnění na trhu práce

Dějepis:

- vliv historie na současné chápání dění
- nebezpečí rasismu, fašismu, antisemitismu
- projevy rasismu, fašismu, antisemitismu v současnosti
- nebezpečí extremismu
- náboženství a sekty

8 Harmonogram minimálního preventivního programu

8.1 Podzim

- Navázání kontaktu s organizacemi, které se zabývají prevencí
- Začlenění týdenních hodin do výuky.
- Seznámení ředitele a všech pedagogických pracovníků školy s programem prevence a základními pravidly pro řešení možných situací na schůzi pedagogické rady
- mapování třídních kolektivů školní psycholog
- **Štmelova kyčle** o týmové hry na vzájemnou spolupráci a stmelení kolektivu školní psycholog, třídní učitel
- vypracování třídních pravidel
- nabídka zájmových kroužků INSPIRO Ti-nov o informační nástěnka, letáky s nabídkou pro všechny třídy

- **TIK ÓTOK, Youtube a jejich rizika** Ó beseda Ludvíka Hanáka (e-DUHA) o významu sociálních sítí, riziku zveřejnění soukromých videí, závislostech a nebezpečných výzvách.
- **Protidrogová prevence** Ó preventivní výukový program Adama Grmely
- spolupráce s Klubem Mas v Ti-nov
- seznámení s novými spolužáky, vzájemná tolerance
- školení a kurzy pro pedagogy Ó dle možností a aktuální nabídky
- výběr a nákup odborné literatury- prevence rizikového chování a výchova ke zdravému životnímu stylu
- setkání s okresním metodikem prevence

8.2 Zima

- prevence vulgárního vyjadřování, agresivity fyzické i slovní Ó tiskárny učitel
- **ŠPrevence kriminality** Ó beseda Bezpečnostní právní akademie zaměřená na prevenci kriminality
- **ŠPravda a lež na internetu** Ó beseda společnosti E-DUHA zaměřená na rozlišení pravdivých a nepravdivých informací na sociálních sítích a internetu, poplašných zprávách, nebezpečných nabídkách apod.
- **Še-ení konflikt** Ó zážitkový výukový program se školním psychologem
- spolupráce s Klubem Mas, OSPOD, INSPIRO
- setkání s okresním metodikem prevence
- pracovní setkání s kurátorem
- tiskárnické hodiny

8.3 Jaro

- **Dopravní výchova** Ó bezpečnost na veřejných komunikacích, rizikové chování v dopravě, rizikové sporty Ó spolupráce s Policií ČR Brno Ó **ŠBezpečnost ústřední silničního provozu**
- Zdravý životní styl- Den zdraví, Den vody
- **ŠDen Země**, akce v přírodě zaměřená na její ochranu

- **Trestné činy proti životu, zdraví, svobodě a lidské důstojnosti** – beseda Bezpečnostní akademie
- **Jak se vyrovnat se svými pocity** – výukový profitkový program se školním psychologem
- **Canisterapie**
- **Jeden svět** – festival krátkých filmů s aktuální tematikou doplněná besedou k danému tématu
- další vzdělávání pedagogů
- setkání s okresním metodikem prevence
- pracovní setkání s kurátorem
- třídnické hodiny

8.4 Léto

- beseda na téma: **Prevenice sexuálně přenosných chorob, antikoncepce, výchova k rodičovství** (MUDr. Cabálek, MUDr. Babáková)
- **canisterapie**
- **Ekologická výchova**, význam přírody pro člověka, co do přírody nepatří – spolupráce s Lesy ČR
- **Školní dopravní výchova** – bezpečnost na veřejných komunikacích, rizikové chování v dopravě, rizikové sporty – spolupráce s Policií ČR Brno – **Bezpečnost ústavníka silničního provozu**
- Alkohol – nebezpečí, svoboda člověka – diskuse s fláky
- Den boje proti drogám
- Den bez tabáku
- **Bezpečnost na prázdniny** – akce s integrovaným záchranným systémem v IS^{TMA} Brno
- návštěva tematických výstav v Tišnově
- vyhodnocení realizovaných výukových a preventivních programů
- hodnocení MPP – v rámci školy
- hodnocení MPP – hlášení pro okresního metodika prevence
- získání podkladů od pedagogů pro tvorbu MPP na příští rok
- třídnické hodiny

9 Nadstavbové aktivity v rámci školy

Rozumíme tím vše, co se pro fláky připravuje nad rámec běžné výuky.

Třkolní výlety

Třidy vyjíždí již každoročně na tříkolní výlety, na kterých se vyvíjí nestandardního prostředí k prohloubení návyků sociální komunikace, orientace v neznámém okolí, samostatnosti v dopravních prostředcích a ke zdravému životnímu stylu. Pracuje se i s prvky zážitkové pedagogiky, která otvírá možnosti k sebepoznání, sebepřijetí, rozvoji sociálních dovedností a posílení třídního kolektivu.

Den otevřených dveří

Slouží především k prezentaci školy, výsledků práce dětí i pedagogů, ale současně dává možnost seznámit rodiče s koncepcí školy a spolupráce s ní. Tento den je realizován formou vánoční výstavy a besídky. Na celém průběhu se podílejí i žáci.

Informační nástěnka

Na chodbě školy je umístěna nástěnka sloužící pro předávání informací z oblasti výchovného poradenství a primární prevence. Nástěnka slouží i pro sdělování nabídky kulturních akcí, programů, které se realizují v nejbližší regionu a napomáhá tak k lepší informovanosti jak vyplnit volného času dětí, rodičů i pedagogů.

Jednorázové akce s dlouhou tradicí, pořádané školou

- návštěva knihovny, muzea, galerie, výstav
- realizace výukových programů
- Mikulášská besídka, vánoční besídka pro rodiče a přátelé školy
- vánoční besídka pro Domov seniorů v Pědkláteji a pro Domov sv. Alfbity na fiernvce
- beseda s kurátorem
- beseda s lékařem - gynekologem
- exkurze pro žáky 9. ročníku v rámci volby povolání
- náborové akce SOU pro žáky 9. ročníku
- různé soutěže (účast na výtvarných soutěžích a sportovních soutěžích, atd.)
- Den Země
- Den dětí
- branný závod družstev
- programy na téma Zdravá výživa, spolupráce s lesy Ró podpora vztahu k přírodě a zdravému životnímu stylu

10 Volno časové aktivity

Jedná se o aktivity, které jsou nabízeny –kolou nebo partnerskými subjekty, mohou je využívat fláci –kolou a napomáhají k formování zdravého životního stylu.

Klub AS

- odpolední volno časové aktivity, možnost práce na počítači a referáty
- víkendové akce

INSPIRO Ti-nov

- odpolední volno časové aktivity
- výukové programy

11 Informování rodičů

- Tiskárna schůzek, předávání letáků a informačních materiálů
- Den otevřených dveří, výstava švánoční asů, Adventní jarmark
- Konzultační hodiny
- Informační nástěnka na chodbě Z^{TM}
- Možnost podávání informací i mimo konzultační hodiny po telefonické domluvě
- Možnost komunikace s třídním učitelem v případě potřeby dle domluvy
- Spolupráce s vedením a vychovateli DD Ti-nov

12 Další kontakty v regionu

Mgr. Radka Wágnerová, DiS.

Kurátor pro mládež

Městský úřad Ti-nov

nám. Míru 111

Ti-nov

e-mail: radka.wagnerova@tisnov-mesto.cz

MUDr. Jan Cabálek

Poliklinika Ti-nov

tel.: 549 439 929

Mgr. Lenka Cupalová**metodik prevence**

Hybe-ova 15

Brno

613 00

tel.: 608 462 245

e-mail: cupalova@pppbrno.cz

nprap. Mgr. Zdeňka Procházková**preventivní informační oddělení**

Krajské editelství Policie Jihomoravského kraje

Kounicova 24

Brno

tel.: 974 622 458

e-mail: tiskjm@mvr.cz

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti**PhDr. Lenka Skácelová**

Sládkova 45

Brno

613 00

tel.: 548 526 802

e-mail: poradna@pppbrno.cz

www.poradenskécentrum.cz**Klub as****Nízkoprahové centrum**

Rábo-ova 116

Ti-nov, 666 01

Tel. 739 389 198

SV INSPIRO**Středisko volného času**

Riegrova 312

666 01 Tišnov

www.svcinspiro.cz

13 Materiální zázemí –koly

Pedagogická knihovna

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Týká se to i mne ?

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Jak překonat problémy s alkoholem vlastními silami

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Jak překonat problém s hazardní hrou

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Jak překonat problémy s alkoholem

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Jak přestat brát (drogy)

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Souvislosti mezi alkoholem a jinými návykovými látkami

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Prevence problémů s návykovými látkami na –kolách

MUDr. Karel Nešpor, CSc.: Fit in 2001+

MUDr. Jiří Presl: Drogová závislost

Miovský, M., Skácelová, L. a kol.: Primární prevence rizikového chování na –kolách

PhDr. Miroslav Vocilka, CSc.: Stav a příiny zá–koláctví na zvlá–tních –kolách

Michal Kolář : Bolest –íkanování

David Day: Kde se to v nás bere ?

Claire Raynová : Není své chytré tělo

Susan Meredithová : Dospívání a sex

Earvin Magic Johnson : Jak se vyhnout AIDS

kol. holandských autorů : Příručka prevence alkoholu, drog a tabáku

Sheila Dainowová : Jak přefit dospívání svých dětí

Milota Zelinová: Hry pro rozvoj emocí a komunikace

Marie-Thérèse Auger: Účitel a problémový flák

Výukové prezentace, vypracované pedagogy –koly.

Vypracovala: V. Černošková

Schválil: Mgr. Dana Stašková
editelka –koly

